

Vrbicko- svätomikuláške zvesti

pre mútornú potrebu Cirkevného zboru ECAV na Slovensku Liptovskej Mikuláš

Ročník 15

Číslo 1

2011

„Otče, do Tvojich rúk porúčam svojho Ducha.“

Lk 23, 46

Pane Ježiši, si na konci svojej cesty tu na zemi. Je tu koniec, ktorý človeku odníma všetko, dokonca i slobodnú voľbu medzi súhlasom a odmietnutím. Odníma osobnosť. To je naozaj smrť? Ale kto, alebo čo má právo toto všetko vziať? Ničota, osud, príroda? Nie, je to Otec, je to Boh!

Teraz si najopustenejší z ľudí. Stojím pred Tvojím krížom. Pozorujem, čo s Tebou urobia. Prichádzam každý rok. Mám sviatok, teším sa z Tvojej smrti, lebo ona je pre mňa novým začiatkom. Pozerám dokonale a precízne. No jedno nechápem. Prečo sa nebúriš? Prečo si pokorný? Nehrozíš, nezápasiš o svoj život! Prečo tak rýchlo umieraš? Ja by som bojoval. Nikto z ľudí nedokáže odchádzať tak odovzdané. Umierajú niekoľko rokov v ťažkom kríži, a ešte v poslednej chvíli sú upätí na život, neprijímajú Teba, zmierenie. Neprijímajú nič – len bojujú. Prečo je to u Teba iné? Tešíš sa na ruky Otca, ktorých sa ja tak bojím? V plnej dôvere sa do nich vkladáš, pre Teba sú rukami milosti a lásky, dobroty od Otca. Pre mňa sú rukami strachu, lebo sa bojím, že uvidia do môjho srdca. Tie ruky sú pre nás neviditeľné. Pre nás, ktorým robí toľko problémov veriť, ktorí sa trasieme o vlastné ja. Pre nás sú rukami smrti, zovretia hrdla, súdu a odsúdenia. Ty však vieš, že sú to ruky Otca. Očami, ktoré už zatvára noc smrti. Pozeráš do Jeho očí, do pokojných zreničiek Jeho lásky a svojimi ústami hovoríš slová o odovzdaní svojho života. *Otče, do Tvojich rúk porúčam svojho Ducha.* Odovzdávaš to tomu, ktorý od Teba všetko požadoval. Skladáš všetko, bez záruk a rezerv: ľudí, ich vulgárnosti a zlo, ale i svoje poslanie, kríž, a nakoniec i svoju smrť. Je koniec znášaniu a noseniu zla, lebo teraz môžeš odložiť všetko, aj seba samého, do Otcových rúk. Jeho ruky držia tak dokonale a jemne, ako ruky matky. Už Ťa nič

netráži. Všetko je ľahké, a stáva sa svetlom a milosťou. Všetko je chránené, bezpečné v Božom srdci. Tam sa môžeme uvoľniť, vyplakať každú bolesť i každé utrpenie. Tam Otec osuší každú slzu svojho dieťaťa.

Pane Ježiši, odovzdáš jedného dňa aj moju dušu, aj moje telo do Otcových rúk, aj keď som si ich nevážil a neveril v ich dobrotu? Aj keď som bol posadnutý myšlienkou, že ja sám som vo vlastných rukách a tie Otcove neboli pre mňa dost' dobré? Odovzdaj, prosím, celú ťarchu života a mojich hriechov! Nie na misu váh spravodlivosti, ale do Otcových rúk. Ja sa budem snažiť, aby som toľko nelipol na svojej zodpovednosti za seba a za druhých. Ja sa budem snažiť pochopiť, že nie som spasiteľ sveta, ani seba. Lebo nie som taký poslušný, aby som sa vložil do Otcových rúk. Viem, že sa nikde inde nemôžem ukryť, ak len nie u Teba, lebo si mojím bratom, ktorý vedel trpieť aj za mňa. Pozri, dnes znova prichádzam pod Tvoj kríž. Chcem sa posilniť Tvojou odovzdanosťou a potom sa otočiť a vrátiť do svojho sveta tak, ako to robím každý rok! No dnes musím pokľaknúť pred Tvojím krížom. Chcem ho objat' a prijať z neho kúsok do seba.

Prosím, zmiluj sa! Prijmi ma do svojej lásky. Nech sa naučím dôvere. Nech pochopím, že nič nie je na svete také veľké, aby sa to nezместilo do Tvojich rúk! Viem, že ma prijmeš ako svoje malé uplakané dieťa a pohladíš svojou rukou.

Raz budem musieť povedať tú istú vetu: Otče do Tvojich rúk porúčam svojho ducha! Dopraj mi, nech to urobím v pokoji, oslobodený od silného puta so svetom.

Mgr. Marián Bochnička
predsedajúci zborový farár

Rok 2011 priniesol aj niekoľko zmien

Všetci sme znovu o jeden rok starší, a tak, ako v živote každého z nás prichádzajú rok čo rok nejaké zmeny, nevyhli sa ani chodu nášho cirkevného zboru a fungovania farského úradu, najmä na personálnej úrovni.

Po mnohých rokoch obetavej a užitočnej práce v prospech nášho cirkevného zboru sa dovedajší riaditeľ farského úradu Ing. Peter Gärtner začiatkom roka rozhodol prijať pracovnú ponuku vydavateľstva Tranoscius a odišiel tak z pozície riaditeľa úradu. Aj touto cestu mu ako jeho nástupca chcem poďakovať za všetku prácu, ktorú pre náš cirkevný zbor vykonal.

Od januára sme teda na úrade začali pracovať v pozmenenom zložení. Hneď v prvých mesiacoch sa pred nás postavili úlohy, ktoré bolo potrebné zvládnuť. Uzavretie účtovníctva za uplynulý rok, spracovanie jednotlivých správ a výkazov, podanie daňového priznania, stretnutia s nájomníkmi budov, ktoré nášmu zboru patria a dohodnutie podmienok spolupráce, jednanie na Mestskom úrade mesta Liptovský Mikuláš o podmienkach financovania zborovej diakonie a mnohé iné. Rok sa nám teda rozbehol v plnom prúde.

Podobne sme začali s úpravou interiérov niektorých budov vo vlastníctve zboru. Rekonštrukciu kúrenia a zmenu dispozičného riešenia interiéru, resp. rekonštrukciu sanity sme realizovali v domčeku pri Pastoračnom stredisku mládeže. I keď išlo o relatívne finančne náročnú investíciu, našou snahou je, aby na rozpočet zboru táto investícia nemala zásadný dopad. Viac ako 70% nákladov uhradila formou milodaru naša mládež a ďalší ochotní darcovia. Zbierka ale v rámci mládeže, aj inde, pokračuje naďalej. Sme presvedčení, že táto investícia mala zmysel. V posledných mesiacoch sa každý piatok na

stretnutiach mládeže a dorastu stretáva okolo 50 mladých ľudí; domček je využívaný aj počas týždňa – cvičia tu naše mládežnícke hudobné skupiny a učia sa tu aj nádejní mladí hudobníci, stretávajú sa skupinky a pod. Do budúcnosti sa významným zefektívnením možností temperovania otvárajú ďalšie možnosti využitia domčeka, zvlášť v zimných mesiacoch.

Druhou budovou, ktorá prešla začiatkom roka významnejšou vnútornou úpravou je budova na Tranoskovej ulici 2. Po odchode bývalého nájomcu koncom minulého roka sme časť uvoľnených priestorov ďalej prenajali a jednu miestnosť sme vyčlenili pre potreby detskej besiedky, ktorá sa už presťahovala z menších priestorov v cirkevnom dome. Aby sme aj túto rekonštrukciu úspešne ukončili je potrebných ešte niekoľko záverečných úprav.

V tomto období prebiehajú aj nejaké práce na našom ubytovacom objekte v Ploštíne. Musíme vyriešiť najmä nevyhovujúci spôsob vykurovania. Práve preto, že ubytovňa nebola v zime priebežne obsadená, a jej vykurovanie bolo limitované personálnymi možnosťami zboru, časté a výrazné striedanie teplôt spôsobilo vo vnútri budovy

nezanedbateľné škody a tiež nevyhovujúci komfort pre tých, ktorí boli v Ploštíne ubytovaní. Staršiu pec

na pevné palivo by sme chceli vymeniť kotlíkom, ktorý umožňuje dávkované spaľovanie biologického materiálu. Zároveň je našim cieľom znížiť aj energetickú náročnosť prevádzky zariadenia, ktorá je najvýraznejšia pri používaní kuchyne. Staré polofunkčné elektrické sporáky by mal nahradiť klasický sporák na pevné palivo, ktorý bude slúžiť aj pri vykurovaní budovy. Zároveň vymeníme aj ďalšie spotrebiče, znížime ich počet a spotrebu energie. Výmenu si vyžaduje aj tečúci dres. Návratnosť týchto investícií by mala byť relatívne rýchla. Vzhľadom na ceny energií a tiež škody, ktoré spôsobuje netemperovanie budovy, by návratnosť nemala presiahnuť dva roky. Ostáva pred nami vyriešiť otázku vlhnutia múrov. Veríme, že aj tieto úpravy zefektívnia prevádzku ubytovne a zvýšia komfort pre tých, ktorí toto miesto využívajú.

Stoja pred nami aj ďalšie investičné výzvy. O niektorých z nich píše v naledujúcom článku brat kurátor Ľubko Michalko.

Čo sa týka vlastnej práce, takmer všetky uvedené rekonštrukcie sme realizovali svojpomocne. Veľká vďaka patrí v tomto smere Ferovi Podstrelenému a Paľovi Križkovi, nášmu „tandemu“, ktorý však rovnako neobišli zmeny. Od mája odchádza na nové miesto aj Paľko Križko. Naše kontakty a spolupráca sa, veríme, nepretrhnú, aj tak mu však chceme popriať veľa Božej pomoci v novej práci a poďakovať za všetku doterajšiu prácu pre náš zbor.

A v poslednom rade je potrebné pripomenúť, že od januára má náš zbor po dlhšom čase aj oficiálneho kostolníka, brata Imricha Magdošku. Brat kostolník sa už práce naplno zhostil; s príchodom prvých jarných dní sa jej množstvo rozšírilo. Aj jemu prajeme veľa Božieho požehnanie a pevného zdravia a veríme, že máme pred sebou dlhé obdobie bezproblémovej spolupráce.

Spolu s pracovníčkami farského úradu a zborovej diakonie, kde pribudlo aj niekoľko dobrovoľníčiek, tak tvoríme obnovený tím, v ktorom, verím, bude panovať pozitívna atmosféra, otvorenosť a bezproblémové vzťahy, a to všetko s neustálou vierou a istotou Božej prítomnosti.

Niekoľko čísel

V úvode roka 2011 sme opäť bilancovali. Aký bol predchádzajúci rok v našom zbere v číslach? Vyberieme len tie najzaujímavejšie.

K 31. decembru 2010 sme v kartotéke evidovali 3.586 cirkevníkov. Oproti roku 2009 ide o nárast v počte 228 členov. Tento nárast bol spôsobený najmä vytvorením dcérocirkvi v mestskej časti Ľanovo, pričom práve túto udalosť vnímame ako jednu z najvýznamnejších v živote nášho spoločenstva v uplynulom období. Vzhľadom na rok 2009 sme približne o jeden rok starší. Priemerný vek členov je 43 rokov. Najväčšou časťou zboru, čo do počtu členov, je matkocirkev s 1.499 členmi.

Dcérocirkev L. Ondrašová sa rozrástla o štyroch členov, v samotnej L. Ondrašovej ich evidujeme 252 a v Bobrovci 27. Dcérocirkev má v rámci nášho zboru ešte jedno prvenstvo. Je najúspešnejšou zložkou nášho zboru vo výbere cirkevného príspevku (percento výberu je takmer 88%).

V dcérocirkvi Okoličné je situácia nasledovná: samotné Okoličné má 250 členov, Podbreziny 796, Vitálišovce 15 a Stošice 21. Celkovo sa aj táto dcérocirkev rozrástla o 13 členov.

Situácia v Ľanove je rovnako povzbudivá. O 180 cirkevníkov viac ako vlni, celkovo 264. V Ploštine je prihlásených 130 členov. Jedine v tejto časti nášho zboru evidujeme úbytok členov, ale skutočne len najmiernejší možný, o jednu osobu.

Do Demänovej patrí 194 cirkevníkov, tu tiež počet vzrástol o 25 osôb. V našom zbere je aj 138 ľudí, ktorí geograficky patria do iných cirkevných zborov. Napokon aj v tejto položke sledujeme oproti roku 2009 nárast o 21 osôb.

Samozrejme, nie všetko je merateľné a nie všetko sa dá vypovedať v číslach, no v čase množstva negatívnych správ o tendenciách a vývoji v cirkvách nielen na Slovensku, ale aj vo svete, sú práve takéto štatistiky veľmi povzbudivé. Rastúci zbor je na jednej strane veľkým povzbuđením, no na strane druhej je to aj väčšia miera zodpovednosti a vyššia rôznorodosť potrieb, ktoré jednotliví členovia majú. Nech sú nás však tisíce alebo len desiatky, Božie poslanie pre cirkev ostáva nemenné. A v tom chceme vytrvať; nielen v roku 2011.

Matúš Stáňa
riaditeľ farského úradu

Quo vadis náš cirkevný zbor? Zamyslenie

*Uvaľ na Hospodina svoje diela
a tvoje úmysly sa zdaria.
(Pr 16, 3)*

Drahé sestry a bratia!

Zamýšľam sa nad otázkou. Kam kráčaš náš cirkevný zbor? Čo nás čaká v najbližšej budúcnosti, ale aj v ďalších rokoch nášho života v tejto časnosti? Odpoveď na tieto otázky musím hľadať v dvoch rovinách. Na prvé miesto kladím rovinu duchovnú, ale ruka v ruke kráča s ňou aj rovina materiálneho zabezpečenia chodu nášho cirkevného zboru. Občas sa zamýšľam (možno sa to niekomu bude zdať banálne) nad oslovením, ktoré používajú naši, aj ostatní bratia farári či farárky, ako aj naši najvyšší cirkevní predstavitelia, keď sa obracajú na nás s oslovením: Milí bratia a sestry! Určite to nie je z neznalosti spoločenského bontónu, keď na prvé miesto kladú bratov a až potom sestry. Skôr je to asi z historického poznania, keď nositeľmi a šíriteľmi viery boli predovšetkým muži (veď aj Ježišovi učeníci - apoštoli - boli všetko muži). Dnes si myslím, pri pohľade na účasť mužov na službách Božích, na Večeri Pánovej ale aj pri pohľade na správu sestry seniorky na nedávnom Seniorálnom konvente vo Východnej, že **nositeľmi viery a šíriteľkami evanjelia sú predovšetkým naše ženy** - staré matky, matky, manželky, skrátka naše sestry a preto ja osobne ich dávam vždy na prvé miesto vo svojom oslovení pri akýchkoľvek príležitostiach. Veď účasť sestier na službách Božích a Večeri Pánovej je takmer trikrát väčšia ako mužov. Kde je, muži, naša úcta voči našim predkom, ktorí za vec svojej viery prinášali ďaleko väčšie obete ako sa žiada dnes od nás? Kde je naša zodpovednosť za budúcnosť našich nasledovníkov, za našu evanjelickú cirkev? Viem, ťažko rozkážeme deťom niečo, čo sme v minulosti zameškali vo výchove. Avšak osobný príklad a aktívne praktizovanie viery, pravidelná účasť aspoň raz do týždňa na službách Božích, môže byť našim najlepším misijným pôsobením na okolie. Zoberme si k srdcu slová

z Písma Svätého: **Dúfaj v Hospodina celým svojím srdcom a nespoliehaj sa na svoju rozumnosť. Na všetkých svojich cestách Ho poznávaj a On tí urovná chodníky.** (Pr 3, 5-6).

Vďaka Bohu sa v minulom roku stala po dlhšom období aktívnym členom nášho cirkevného zboru dcérocirkev Iľanovo. Na uspokojovanie duchovných potrieb členov nášho zboru slúžia dnes štyri chrámy Božie a modlitebňa v Okoličnom. Tá je po zničení požiarom, založeným vandalmi v roku 2005, pekne prebudovaná. Jediným problémom je zvonica, ktorá nutne vyžaduje opravu, alebo jej zrušenie a postavenie novej na inom mieste. 13. marca tohto roku sme si pripomenuli na službách Božích v Iľanove, za účasti sestry seniorky Mgr. Kataríny Hudákovskej 35. výročie od posvätenia kostolíka v Iľanove. Tento je v dobrom stave. Ihneď po pokojnom zlúčení bolo v ňom urobené ozvučenie. Nie celkom dobre je vyriešené vykurovanie v zimnom období, ale toto je úloha budúcnosti, zatiaľ bez určeného termínu. Veľmi nás teší stav kostolíka v Ondrašovej, na ktorom v minulom roku vymenili okná a celý znútra vymaľovali. V tomto roku však musia opraviť zvony, ako aj zmodernizovať spôsob zvonenia, lebo kostol bez zvonov je ako telo bez duše. Až v závere som sa dostal k nášmu hlavnému chrámu Božiemu v Liptovskom Mikuláši. Ten zvonku vyzerá skutočne pekne, ale v čo najkratšom čase musíme začať s rozsiahlymi prácami v jeho vnútri. Množstvo prasklín portálov pri pohľade nahor svedčí o narušenej statike. Jej riešenie si vyžaduje náklady minimálne 100 000 EUR (t.j. viac ako tri milióny Sk). V havarijnom stave je aj vykurovanie kostola, ktoré sa musí nanovo prerobiť v celom kostole. Po ukončení prác na zabezpečení statiky bude potrebné interiér kostola celý vymaľovať. Realizácia uvedených prác sa určite nezaobíde bez absencie konania služieb Božích a používania kostola na iné účely (krsty, sobáše a iné) na neurčité časové obdobie, ktoré

môže trvať aj niekoľko mesiacov. Počas konania uvedených prác v hlavnom chráme sa všetka duchovná činnosť presunie do posledného kostola vo vlastníctve nášho cirkevného zboru do vrbického kostola, ktorý poznáme aj pod názvom Zbierka. Je možné, že najmä hlavné nedeľné služby Božie sa budú v tomto kostole konať aj v dvoch termínoch dopoludnia, lebo jeho kapacita je "len" cca 150 miest na sedenie. Keďže okolo kostola je kruhový objazd a pomerne hlučná cestná premávka, je potrebné najskôr vymeniť okná na kostole, prípadne drobnými úpravami na chóre zvýšiť jeho kapacitu. Na tieto práce je potrebné vyčleniť cca 10 000 EUR. Toto je prvá priorita v tomto roku. Až potom, samozrejme po predložení projektov a cenových ponúk, pristúpime k prácam na hlavnom chráme. Všetky opravy a rekonštrukcie na štyroch kostoloch a modlitebni si vyžadujú nemalé finančné investície, ktoré ani zďaleka nedokážu a nemôžu pokryť milodary, ofery, cirkevné príspevky, zbierky a iné príjmy od členov cirkevného zboru, aj keď ich v súčasnosti máme v kartotéke viac než 3.585 a patríme tak k najväčším zborom na Slovensku.

Samozrejme, že vlastnime aj iné budovy, ktoré prenajímame na podnikateľské a iné účely. Aj tu sa však už prejavuje hospodárska kríza. Nie všetky priestory sú dnes prenajaté a niekedy sa musíme boriť aj so slabou disciplínou v platbe

nájomného. Aj tieto budovy by si z našej strany, ako vlastníka, vyžadovali opravy, výmenu okien, zateplenie, premaľovanie fasád a podobne. Na ich údržbu sme vynaložili doteraz minimálne prostriedky, lebo všetky financie sa použili na kostoly, farský úrad, starú faru, na iné cirkevné ciele. Možno si v krátkej budúcnosti budeme musieť postaviť otázku, či niektorú z budov nepredáme, aby sme získali ďalšie prostriedky aj na údržby týchto „komerčných“ budov a priestorov. Celkom na koniec môjho zamyslenia som nechal prestavbu školy v Iľanove na diakonické zariadenie, tzv. **Novú Betánii**. Táto stavba, resp. investícia do nej, sa v súčasnej dobe javí z môjho pohľadu nereálna

a neperspektívna. Teraz sa možno viacerí pohoršia, najmä tí, ktorí už obetovali ne jeden milodar na jej rekonštrukciu a výstavbu. Žiaľ, momentálna realita je skutočne na zváženie ako ďalej. V zrekonštruovanej Novej Betánii malo byť umiestnených 10 až 12 klientov. Podľa predložených návrhov od štyroch firiem by stavebné úpravy, ktoré pozostávajú z hlavného objektu, strechy, spevnených plôch, vodovodnej prípojky a kanalizačnej prípojky stáli cca 170 000 EUR, (t.j. vyše 5 miliónov Sk). K tomu treba pripočítať vnútorné vybavenie, ktoré určite nebude stáť menej ako 1 milión Sk. Samotná prevádzka bude vyžadovať náklady na opatrovatelky, údržbu, náklady na energie a iné. Zástupca zborového dozorca brat Ing. arch. Eduard Jančuška vyrátal, že každý z klientov by musel mesačne hradit' cca 1.000 EUR (tridsaťtisíc Sk). Na poslednom matkocirkevnom presbyterstve som vyslovil názor, že staviam luxusný hotel pre niekoľko vyvolených, ktorí na to budú mať, resp. ich rodinní príslušníci. Ja osobne si pri slove diakonia predstavujem pomoc a službu chorým, opusteným, resp. osamoteným, skôr chudobným ako bohatým a predovšetkým členom nášho zboru. Zatiaľ nie je

definitívne rozhodnuté. Otázka stálosti príjmov zo samosprávy alebo iných zdrojov je dnes veľmi ťažká, diskutabilná a nejasná, a myslím si, že si momentálne nemôžeme dovoliť umŕtvit' finančné prostriedky v tak veľkom rozsahu, keď ich nevyhnutne potrebujeme na opravu hlavného chrámu a kostol vo Vrbici.

Na záver chcem vysloviť presvedčenie a nádej, že náš nebeský Otec vypočuje naše modlitby za ďalšie duchovné a materiálne zveľaďovanie a napredovanie nášho cirkevného zboru, tak ako to stojí v Písme svätom:

**Mysel' človeka si premyslí cestu,
ale Hospodin riadi jeho krok.**

(Pr. 16:9)

Ing. Ľubomír Michalko
zborový kurátor

Pamiatka posvätenia chrámu Božieho v Iľanove

V prvú pôstnu nedeľu sme sa stretli, aby sme si v chráme Božom v Iľanove pripomenuli 35. výročie jeho posvätenia. So zvesťou Božieho slova poslúžila sestra seniorka Mgr. Katarína Hudáková, a mládež zaspievala dve piesne. Slávnosť má v sebe ukryté dve posolstvá

Posolstvo prvé: v období normalizácie v našom cirkevnom zbore bol postavený kostol v tom najkritickejšom čase. Rozhodovalo sa o existencii samotnej cirkvi. A práve vtedy vyšlo z Iľanova a nášho zboru posolstvo, že viera ľudí ešte nie je mŕtva! Vďaka všetkým, ktorí toto posolstvo niesli do sveta, lebo dali nádej prenasledovaným pre vieru, nešťastným, že viera v Krista zaniká.

Posolstvo druhé: 10. októbra 2010 sme sa ako zbor po bolestných rokoch zjednotili. Tento fakt nám nejako zaniká. Spomíname ho, ale zaniká. Aj na seniorálnom konvente bol spomenutý len niekoľkými vetami. Ako by sme všetko brali automaticky. Vyriešiť situáciu v Iľanove sa pokúšalo množstvo ľudí. Chcem im za to veľmi poďakovať. Každý z nich prispel svojou hrivnou. Prepáčte, že ich nebudem menovať, sú to zbožní a skromní ľudia. Určite by o to nestáli. Poďakovanie si ale zaslúžia. Na druhej strane, na dohodu vždy treba dvoch. Ak jeden z nich nechce, nič sa nepodarí. Počas dvoch rokov prípravy som sa nestretol s tým, že by to niekto nechcel. Nepočul som ani výčitky, ani nepriateľstvo, ani neodpustenie. Počul som iba množstvo spomienok zranených ľudí na všetkých stranách. Nikto mi nedal pocítiť, že tam nepatrím, že tam nemám čo robiť. Iba za mlčaním bola prosba, aby som rozumel, aby som nesúdil. Viem, že už nikdy sa v cirkvi nesmie nič podobné stať. Viem, že z nepochopenia môže vzniknúť veľmi veľa zla. Som však veľmi vďačný za množstvo ľudí, ktorí sa

za nás všetkých modlilo. Boh na ich modlitby odpovedal i požehnal jednotou a my nesmieme urobiť nič, čím by sme ju zradili.

Myslím, že takto budeme vstupovať do iľanovského chrámu Božieho: **s vďakou za svetlo nádeje, ktoré priniesol v období svojho posvätenia, za svetlo lásky, ktoré priniesol v období zjednotenia a so svetlom viery, ktoré bude prinášať ďalším generáciám.**

Mgr. Marián Bochnička
predsedajúci zborový farár

Zvony v sakrálnych stavbách nášho CZ

Zvony sú nástrojom komunikácie. Oznamovali okoliu aktuálny čas a pozývali ľudí na sviatočné a slávnostné chvíle. Od Japonska cez celú Áziu, Európu aj Ameriku majú zvony podobný tvar. Prvé zvony boli malé a kované z plechu. Liatie zvonov v Európe začalo približne koncom 13. storočia a stále sa vyvíjalo až do konca 15. storočia. Slovensko patrí k tým krajinám, kde sa hlahol zvonov šíri už deväť storočí. Zvony sa zlievajú zo zliatiny medi s vysokým obsahom cínu. Prvé údaje o odlievaní zvonov na Slovensku pochádzajú z 13. storočia.

Aj vo vežiach kostolov a modlitební nášho CZ sú umiestnené zvony zvolávajúce k Službám Božím, či oznamujúce čas. Podľa článku vo Vlastivednom zborníku Liptov (*Staré zvony v okrese Liptovský Mikuláš, 1977, Lipt. múzeum Ružomberok, s. 131-167*) od slovenského kampanológa Juraja

Spiritza sme zostavili zoznam našich zvonov s údajom o roku vzniku a zvonolejárovi.

Vojnové udalosti prvej svetovej vojny priniesli rekviráciu zvonov a tým ich zánik.

Zvonové miesto	Názov zvonu	Rok vzniku	Zvonolejárska firma
Iľanovo-zvonica	Veľký zvon	1926	Bratia Fischer
Iľanovo-zvonica	Malý zvon	1800	František Litman
LM-Tranovského	Veľký zvon	1884	Frigyes Seltenhofer és fia
LM-Tranovského	Stredný zvon	1925	Bratia Fischer
LM-Tranovského	Malý zvon	1925	Bratia Fischer
LM-Tranovského	Cingálka	1925	Bratia Fischer
L.Ondrašová	Veľký zvon	1922	Rudolf Manoušek a spol.
L.Ondrašová	Malý zvon	1922	Rudolf Manoušek a spol.
Okoličné-zvonica	Veľký zvon	1923	Rudolf Manoušek a spol.
Okoličné-zvonica	Malý zvon	1923	Rudolf Manoušek a spol.
LM-Vrbica	Starý zvon	1883	Frigyes Seltenhofer és fia
LM-Vrbica	Stredný zvon	1923	Rudolf Manoušek a spol.
LM-Vrbica	Malý zvon	1923	Rudolf Manoušek a spol.
Ploštín-zvonica	Veľký zvon	1925	Rudolf Manoušek a spol.
Ploštín-zvonica	Stredný zvon	1925	Rudolf Manoušek a spol.
Ploštín-zvonica	Malý zvon	1693	nesignovaný

Zaniknuté zvonov :

Vrbica - zvon z roku 1802 (zvonolejár - Fr. Litman) - hmotnosť 120 libier

Vrbica - zvon z roku 1802 (zvonolejár - Fr. Litman) - hmotnosť 80 libier
(libra = cca 0,5 kg)

Poznámky k zvonolejárom:

Rudolf Manoušek a spol. (Brno) - zlievareň založil R. Manoušek s O. Henčlom roku 1913. V roku 1948 bola firma znárodnená.

F. Seltenhofer (Šoproň) - zakladateľ firmy pochádzal z Zittau. Do Šopronu prišiel roku 1813. Firma bola zničená pri bombardovaní v r. 1944.

F. Litman (B. Bystrica) - zvonolejár z B. Bystrice z prelomu 18. a 19. storočia.

Bratia Fischer (Trnava) - rodinná zvonolejáreň založená v Trnave v 2. polovici 19. storočia. Wilhelmom Fischerom. Zvonolejáreň intenzívne pôsobila v medzivojnovom období pri nahradzovaní zrekvirovaných zvonov počas 1. svetovej vojny.

Ing. Milan Húdik
zborový dozorca

Vincent Blažko - Na tretí deň

*Kamenná pečat' na hrobe i s vojskom otvor stráži.
Ešte spí ľudstvo v porobe, skrytá moc v zradnej paži.*

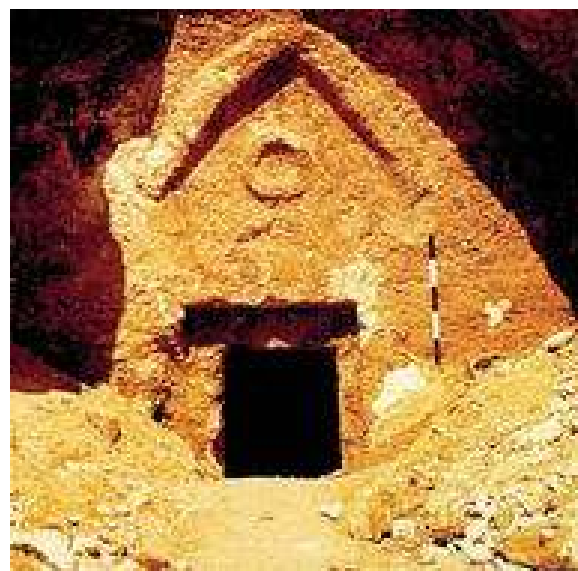
*Dva dni ten chladný kameň spal, dve noci strážil telo.
Z kríža Ho s pietou Jozef sňal, tam za nás bôľne pnelo.*

*V tretí deň pečat' kamennú Božia moc strbla z hrobu.
Máriu plačom zranenú stretol Pán v rannú dobu.*

*Baránok slávne z hrobu vstal. Pokoj vám! - zneje svetom.
Životu poctu krížom vzdal, víťazstvo našou méto.*

*Kde je smrť hadí osteň tvoj? Má pevný základ viera!
K nebesiam cieľ žitia boj, kto verí - neumiera!*

*Tajomstvo smrti u Boha, kríž v život pretavený!
Nad nami jasná obloha a v nebi veniec slávy.*

Budeš ich vstúpať svojim synom ...

Počuj, Izrael! Hospodín, náš Boh, je jediný Hospodín. Milovať budeš Hospodína, svojho Boha, celým srdcom, celou dušou a celou silou. Slová, ktoré ti dnes prikazujem, budú v tvojom srdci. Budeš ich vstúpať svojim synom a budeš hovoriť o nich, či budeš sedieť, či budeš líhať alebo vstávať. Priviažeš si ich ako znamenie na ruku, budeš ich mať ako pásku na čele medzi očami a napíšeš ich na veraje svojho domu a na svoje brány.

5M 6, 4-9

Pán Boh používal Mojžiša ako svojho sprostredkovateľa, aby Boží ľud poznal Jeho vôľu a Jeho plány s ním. Neplatilo to len vtedy. Tieto slová, tak ako všetky ostatné, sú nadčasové. Neplatili len pre Izrael v tej dobe, ale mali ich sprevádzať i v budúcnosti. Ich hodnota a dôležitosť mali svoj význam pred tisíc rokmi, a majú ho i teraz. Pán Boh vydáva pravidlá pre život nie preto, aby nás nimi poviazať, alebo aby si nás na silu pripútal k sebe. Je to preto, že nás miluje a chce pre nás to najlepšie. Ľudia sme rôzni: máme svoje názory, postoje i povahy. Preto sú dôležité aj pravidlá, aby sme s týmito odlišnosťami dokázali spolu žiť a aby sme si navzájom neublížovali. Nie vždy to však dokážeme pochopiť. Nie vždy ich dokážeme reálne prijať do svojho života. Prečo je to pre nás také ťažké? Sme hriešni a hriech nás často premáha, nevieme a niekedy si s ním ani nechceme poradiť.

V Božích slovách, ktoré sú večné, nie sú len pravidlá, najdôležitejší je celkový odkaz, ktorý sa nesie svetom už niekoľko tisícročí. Boh nám cez svoje slovo zvestuje spásu - záchranu človeka. Vianoce sú nám blízke, pripomíname si narodenie Spasiteľa. Dieťa je stredobodom pozornosti. Je tu isté čaro, radosť.

Prichádzajú veľkonočné sviatky, ktoré by tiež mali mať pre nás svoje čaro - to, ktoré je

pokračovaním toho vianočného. Ale naozaj ho tak prežívame? Veľká noc je završením Božieho plánu spásy človeka. Pán Ježiš zomieral na kríži, ale na tretí deň vstal z mŕtvych, aby každý kto v Neho uverí, mohol žiť večne. Vieme to? Vstúpujeme túto zvesť našim deťom? Je pre nás také dôležité, že im ju odovzdávame s takou istou dôležitosťou, akou

ich učíme hovoriť, chodiť či čítať? Odovzdáme im vždy len to, čo považujeme za dôležité pre ich život? Nemôžeme im dať to, čo sami nemáme. Je pre nás Kristus a Jeho víťazstvo na kríži také dôležité, že im to chceme vstúpiť do srdca - cítiť z nášho života, že je to pre nás - pre nich - práve to najcennejšie? Detská besiedka, služby Božie v kostole, náboženstvo v školách - to sú možnosti, kde im to môžeme odovzdať. Ale predsa len rodina je to najdôležitejšie miesto, kde by

mali počuť a zažiť Božie slovo aj reálne. Potom pochopia podstatu Veľkej noci a budú vidieť jej pravý význam.

Využime všetky možnosti, aby sme v rodinách aj v zbere dali deťom ten najlepší základ do ich života - a tým je Pán Ježiš. On je Slovo, ktoré má byť vpísané do ich srdca, s ktorým si budú líhať i vstávať, ktoré ich povedie životom.

Alica Vrbičanová

Príbeh Veľkého piatku

Lebo ani Syn človeka neprišiel, aby Jemu slúžili, ale aby On slúžil a dal život ako výkupné za mnohých. (Mk 10, 45)

O kresťanskej zvesti hovoríme ako o evanjeliu. Evanjelium je jej jadrom, jej obsahom. To, čo je základné a ústredné. Evanjelium, to je dobrá správa, radostné posolstvo. Čo však s Veľkým piatkom ako pripomienkou Kristovho utrpenia a smrti? Príbeh Veľkého piatku predsa nie je radostný príbeh. Bremeno kríža, plačúce ženy, vojaci, lotri, ukrižovanie, diváci pod krížom, zákernosť duchovnej elity – to všetko vytvára atmosféru smútku.

V príbehu Veľkého piatku sa ozýva smiech, ale nie je to smiech radosti. Tento smiech vyvoláva zimomriavky. Je to smiech krutosti, neľudskosti, cynizmu. Smiech, ktorý znevažuje trpiaceho, i smrť druhých. Výsmech. Pán Ježiš to vystihuje celkom presne: *Otče, odpusť im, lebo nevedia, čo činia. (L 23, 34)* Takto môže konať len človek zbavený

súdnosti, človek bez srdca, bez štipky súcitu, človek, ktorý už nevníma dosah toho, čo koná, ktorý si neuvedomuje, akú tým vytvára atmosféru, aké tým vydáva svedectvo. Snáď len ten kajúci lotor – *Pane, Ježiši, rozpomeň sa na mňa, keď prídeš do svojho kráľovstva. (L 23, 42)* a stotník pod krížom – *Naozaj, tento človek bol spravodlivý. (L 23, 47)* sú dva svetlé body veľkopiatočných udalostí. Inak celý ten obraz je temný.

Pán Ježiš trpí a druhí to pozorujú ako nezúčastnení diváci. Na nič sa nezmôžu. Ako keby sa to ich netýkalo. Pán Ježiš trpí a druhých je to na smiech. Kajúci lotor nestratil súdnosť – *Ani ty sa nebojíš Boha, a si celkom tak odsúdený! A my spravodlivo, lebo dostávame zaslúžený trest za to, čo sme spáchali, ale Tento neurobil nič zlého. (L 23, 40-41)*

Toto je dobrá správa? Z čoho sa môže človek radovať? Nezodpovedá tento opis príbehu Veľkého piatku skôr stavu sveta, ktorého sa dešime, ktorý nám naháňa hrôzu, kde poctiví sú likvidovaní podivuhodnou koalíciou a mocenskou mašinériou? Nevyvoláva v nás takýto obraz sveta skôr beznádej, márnosť, znechutenie? Najmä, keď zvláštnu úlohu v tom príbehu hrajú aj ľudia viery, predstavitelia duchovných vecí, náboženský predstavitelia! V tom

všetkom je skutočne ťažko nájsť niečo povzbudivé, niečo, čo by nás posilnilo.

Aj keď necháme bokom skľučujúce konanie účastníkov Ježišovej popravy a sústredíme sa na osobu Pána Ježiša, tak ani tu ako keby sa nebolo čoho chytiť, ako keby aj tu vystupovali do popredia veľmi smutné tóny. Film Umučenie Krista to je masaker. No taká bola skutočnosť. Pán Ježiš trpí a napokon zomiera. Ani v poslednej chvíli nie je oslobodený. Nestane sa nič, čo by zásadne zmenilo dianie na Golgote. Príbeh Veľkého piatku nie je rozprávka.

Môžeme sa teda z toho radovať? Toto je dobrá správa, evanjelium? Veď je to chorobné oslavovať utrpenie! Je to patologické tešiť sa z bolesti, zo smrti! Máme sa tešiť zo života, rozdávať okolo seba pozitívnu a nie negatívnu atmosféru. Utrpenie a kríž

– ako to môže súvisieť s radosťou a nádejou? Oslavovať samotný kríž, utrpenie, z toho sa radovať a urobiť to všetko hlavnou témou – to je skutočne veľké nebezpečenstvo príbehu Veľkého piatku.

Takto to nejde. Bolo by to zvrátené. A nezodpovedalo by to celoživotnému posolstvu a úsiliu Pána Ježiša. On bol človekom slobody a radosti, ktorému nie je nič ľudské cudzie. Človek, ktorý sa dokonca pre svoj spôsob života mnohým tzv. slušným a poriadnym ľudom javil ako človek príliš svetský a ľudský.

Ježiša nemožno vykresliť ako askétu, ktorému je radosť zo života podozrivá a ktorý má záľubu v sebatrýznení. Príbeh Veľkého piatku Ho nevykresľuje ako Toho, ktorý by sa tešil z utrpenia, mal v ňom záľubu a túžil po ňom.

Urobiť preto témou príbehu Veľkého piatku samotné utrpenie a kríž, to by skutočne nebolo evanjelium, dobrá správa. Utrpenie a kríž samé o sebe sú skutočnosťou, v ktorých nie je nádej. Utrpenie a kríž sú znamením odcudzenosti, neľudskosti, ľudskej viny a hriechu. V príbehu Veľkého piatku sú dôsledkom toho, že človek, my ľudia nevieme, čo konáme.

V príbehu Veľkého piatku však utrpenie a kríž nie sú osamotené. Sú zasadené do celého Ježišovho života. A preto sú taktiež, aj zo strany Ježišovej, dôsledkom niečoho úplne iného, ako v prípade tých, ktorí spôsobili Ježišovi utrpenie a kríž.

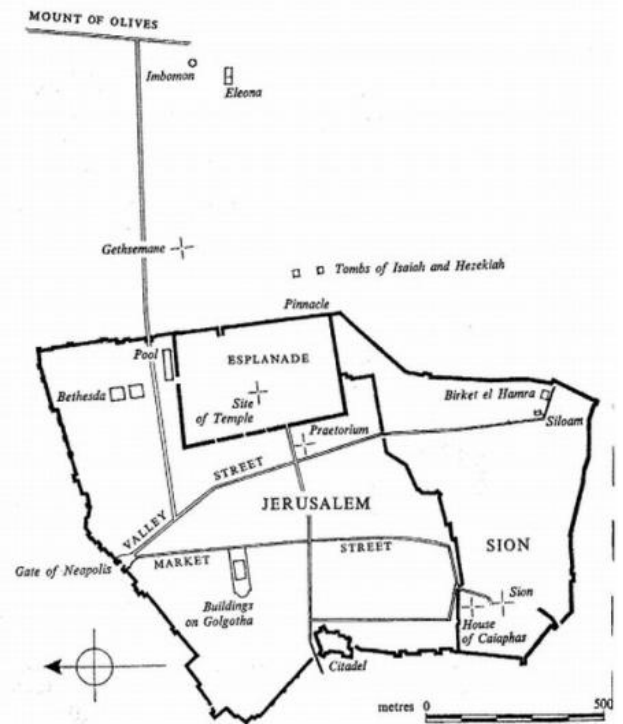
Syn človeka neprišiel, aby Jemu slúžili, ale aby On slúžil a dal život ako výkupné za mnohých.

V Ježišovom prípade nejde teda o žiadnu záľubu v utrpení, ale naopak o dôsledok a výraz lásky, ktorá vzdoruje neľudskosti, nehľadá svoj prospech, nie je ľahostajná k utrpeniu druhých, ale ktorá hľadá, aby sa mohli aj druhí radovať. A preto nie samotné utrpenie a kríž, ale táto láska, ktorá je solidárna s človekom aj v tom, čo je ťažké a bolestné, je vlastnou témou príbehu Veľkého piatku, onou radostnou správou, evanjeliom.

Napriek tomu všetkému, je to zvláštne spájať lásku s utrpením a krížom. Je zvláštne vidieť lásku v súvislosti s obet'ou, so službou, s riskovaním vlastného života. To nie je tak bežné. S láskou bývajú dnes spájané často úplne iné veci. Pochopiteľné, že na všetko môžeme mať rôzny uhol pohľadu. Záleží na vnímavosti. Môžeme mať svoje predstavy o láske, živote, utrpení a obeti. Môžeme si myslieť aj to, že láska a utrpenie, obet', kríž nejdú dohromady. Uhol pohľadu môže byť skutočne rôzny. Nič to však nezmení na tom, že trpiacemu nepomôže ten, kto uteká do bezpečia, aby sa vyhol ťažkostiam, ale ten, ktorý zostáva s blížnym aj v tom, čo je boľavé a ťažké a jeho trápenie a bolesti vezme spolu s ním na seba.

A práve o to ide v príbehu Veľkého piatku. A len preto môžeme vnímať jeho zvesť ako dobrú správu, ako evanjelium. Nie preto, že by sme sa

radovali z utrpenia a oslavovali kríž ako taký. Kríž Veľkého piatku je svedectvom o láske, ktorá nie je apatická, ale o láske, ktorá miluje, aj keď to bolí, ktorá neopúšťa, aj keď vie, že to bude znamenať obet'.

Len táto láska zostáva, drží a nesie nás. Len ona vytrháva zo slepoty a beznádeje. Len ona vykupuje.

Taká je láska Pána Ježiša.

Mgr. Vladimír Ferencík
zborový farár

Dni veľkonočných sviatkov

Každý zo sviatkov cirkevného roka má svoj zmysel pre dejiny spásy. To isté platí aj o vyvrcholení pôstneho obdobia a tichého týždňa.

Predposlednú nedeľu pred Veľkou nocou nazývame **Smrtná**. V kostoloch sa začínajú čítať pašiové príbehy. Väčšinou sú o predpovedi Mesiášovej smrti a slúžia nám na uistenie našej viery, že všetko, čo sa dialo okolo Ježiša bolo už dávno predpovedané. Pomenovanie: smrtná je kvôli tomu, lebo si pripomíname rozhodnutie židovskej najvyššej rady (Sanhedrinu). Podľa nej Ježiš musel zomrieť. Ich rozhodnutie bolo urobené pod veľkým politickým tlakom. Už dlhé obdobie bolo izraelské kráľovstvo okupované Rímskou ríšou. Táto okupácia bola celkom prijateľná, lebo Židom zabezpečovala istý druh náboženskej, kultúrnej,

ekonomickej a politickej autonómie. Rím mal len jednu požiadavku. Nesmelo dôjsť k akejkoľvek vzbure. Ak k nej došlo, boli použité všetky prostriedky, aby takáto krajina bola celkom zničená. Ježišovo učenie zapadá do obdobia veľkých nepokojov a očakávaní. Vznikalo množstvo povstaní, na čelo ktorých sa postavili ľudia, ktorí sa prezentovali ako mesiáši. Ešte 100 rokov po Ježišom odsúdení bolo veľké povstanie Bakochbu, ktorý sa prezentoval ako mesiáš a malo to pre Židov fatálne následky. Práve pre obavy zo vzbury zasadala židovská rada. Niekoľkokrát poslala za Ježišom svojich informátorov. Malo to len jeden cieľ. Presvedčiť sa, či je to skutočný Mesiáš, alebo len jeden z rebelov. Keďže Ježiš prišiel s posolstvom, ktoré celkom nezapadalo do schémy politického mesianizmu (nebeské kráľovstvo, odpustenie, láska voči nepriateľovi, požehnanie pre všetky národy) rozhodli o Jeho smrti, aby neriskovali prípadnú zmluvu.

Kvetná nedeľa – nosnou témou je Ježišov vstup do Jeruzalema. Ako každý Žid prišiel osláviť dni Veľkej noci! Je vítaný davmi ľudí, ktorí neváhajú použiť svoj odev, aby slávnostným spôsobom privítali Mesiáša! Samotné volanie

„Hosana Synovi Dávidovmu“ znamená v symbolickom preklade – Uznávame Ťa za svojho kráľa, veríme, že si Ten poslaný Bohom a nezaujímá nás, čo si o Tebe myslia naši predstavení. Tá druhá symbolika spočíva v samotnom dopravnom prostriedku, na ktorom Kristus prichádza. Existovalo proroctvo: Ak Mesiáš príde na koni – s národom je všetko v poriadku a je pripravený na jeho prijatie. Lenže ak príde na oslovi, dokonca na ťažnom, ako to urobil Ježiš – národ je nepripravený a nie je isté, že Mesiáš príde. Celý ten príbeh z Ježišovej strany v reči symbolov znamená: Už sa verejne prezentujem ako Mesiáš, ale uvedomujem si, že nebudem prijatý a v konečnom dôsledku budem zabitý. Aj napriek

týmto informáciám idem, aby som, ako Mesiáš, priniesol obeť za svoj národ. Obet' najväčšiu – život!

Zelený štvrtok – ukrýva v sebe dve

posolstvá! To prvé, od čoho je odvodený názov Veľká noc je spomienka na najväčšiu udalosť v židovských dejinách a najväčší prejav Božej moci – vyslobodenie z Egypta. Pred 10-tou ranou sedia židovské rodiny vo svojich príbytkoch. Ich veraje dverí sú potreté krvou baránka. Jedia nekvasený chlieb a pečeného baránka. Dávajú pozor, aby pri jedle nezlomili ani jednu z jeho kostí. Jedia horké bylinky, ktoré im budú do konca vekov pripomínať, aké zložité a ťažké bolo egyptské zajatie v ich dejinách.

Veľká noc – symbolizuje aj odchod, respektíve útek! Slobodu, odhodlanie nechať sa viesť Bohom – obrovskú dôveru ísť s miliónovým národom bez navigácie, logistiky, s nepriateľom v päťach, bez presného určenia cieľa cesty, iba s „akýmsi“ ohnivo-dymovým stĺpom. To si žiadalo nielen ľudskú odvahu, ale hlavne obrovskú vieru v Božiu prítomnosť. Preto noc, ktorú slávia aj kresťania plným právom nazývame Veľká! Druhý aspekt – Ježiš so svojimi priateľmi vykonáva tento starodávny obrad. No v určitom momente, chlieb nazýva svojím telom a víno svojou krvou. Opäť je to reč symbolu. V tomto chápaní hovorí: Ja som ten Baránok. Ak ma prijmeš v podobe nekvaseného chleba a vína, svojou vierou prijímaš všetko, čo som za teba urobil. Na svojom tele budeš mať moju krv. Tak ako anjel zhubca nemohol vojsť do príbytkov Izraelitov, tak nebude môcť ničiteľ vojsť do teba. Moja krv ťa ochráni. Moja krv ťa obmyje. Budeš stáť pred Bohom čistý. Bude ti odpustený každý tvoj hriech, prešľap, sklznutie. Bude odpustené všetko, ak na seba necháš kvapnúť moju krv. Preto je Zelený štvrtok chápaný ako deň ustanovenia Večere Pánovej.

Každý z nás by mal túto možnosť využiť, lebo je jedinečná. Povzbud'te, prosím, všetkých vo vašom okolí, aby túto možnosť stolovania s Pánom

využili. To klasické – nemám čas – nemám hriechy – nebaví ma to tam, to sú dosť odvážne tvrdenia. Človek sa možno cíti jedinečne, keď robí niečo iné ako jeho okolie. Ale to jedinečné je naozaj prijat' Ježišovu obeť. V podobe viery, ale aj v podobe telesného prijatia!

Veľký piatok – pripomínáme si smrť Ježiša Krista. Pre nás evanjelikov je to najdôležitejší cirkevný sviatok roka. Prežívame ho v tichosti pôstom, aby nás nič vonkajšie nevyrušovalo z myšlienok na Ježišovu smrť. Nekonáme prácu, ani prípravy! V tichu svojich rodín si uvedomujeme, aká je veľká Božia láska, a čo dokázala za nás obetovať. Toto je to dôležité! Na kríž bol pribitý nápis, ktorý sa skladá zo štyroch písmen: **I** – Jesus – Ježiš, **N** – Nazaretus – Nazaretský, **R** – rex – kráľ, **I** – Iudaius – židovský.

Bol písaný v troch jazykoch: latinsky (dôvod bol jednoduchý), grécky, židovsky (hebrejsky). V Jeruzaleme sa stretlo na veľkonočné sviatky mnoho kultúr. Ani niektorí Židia už nerozumeli reči svojich predkov. Gréčtina bola jazykom univerzálnym pre Rímsku ríšu. Postupne ju začala nahrádzať latinčina, ktorá prebrala z gréčtiny množstvo slovnej zásoby. Hebrejčina respektíve aramejčina bola zas zrozumiteľnou rečou pre davu ľudí z Judska. Samotný nápis bol pre Židov výsmechom. Pilát tým chcel zdôrazniť: Ja som miestodržiteľ. Toto môžem urobiť s vašim „kráľom“, tak isto ako s kýmkoľvek z vás. Ak to nepochopíte a pôjdete cestou vzbury, čaká vás cesta vášho kráľa. Možno v krátkosti, aký bol dôvod na zmenu Pilátovho dojmu na Ježiša a Jeho rozhodnutia. Pri prvom výsluchu má tendencie Ježiša prepustiť. Je jediným, ktorý môže vyhlásiť trest smrti. To židovská rada nemá v kompetencii. Ježiš mu pripadá neškodný a veľmi dobre vie, že to všetko spôsobuje žiarlivosť židovských

hodnostárov. Lenže potom prichádza veta: Už nie si priateľ cisárov! Je to narážka na politickú zmenu v Ríme. Mení sa hlava ríše. Ale ešte nestíha vymeniť svojich protektorov v provinciách. Židia Pilátovi pripomínajú: Už nie si v Ríme persona grata. Ak sa budeme na teba sťažovať, urýchlíme tvoj odchod. Môžeme sa ti pomstiť za všetky príkoria tvojej vlády. Stačí, že budeme informovať Rím, ako nechceš odsúdiť nebezpečného buriča. Pilát podľahne tomuto tlaku. Ešte sa pokúsi zvrátiť výsledok verdiktu starým právom. Ľud má na Veľkú noc právo žiadať amnestiu pre jedného z odsúdených na smrť. Ľud si žiada Barabáša! Dôvodom je, že sú buď zmanipulovaní alebo sa cítia podvedení. Nechápu Ježišovo mesiášstvo. Berú ho politicky. Chcú z neho kráľa a predstaviteľa moci. Nerozumejú Jeho pokore a odovzdanosti.

Bielá sobota – Ježiš v hrobe. Bielou sa nazýva kvôli tomu, že v ranej cirkvi v tento deň boli krstení katechumeni, ktorí sa na to dva roky pripravovali. V bielych rúchach prichádzali k rieke, aby prijali krst.

Veľkonočná nedeľa – Ježiš vstal z mŕtvych. Odvtedy je pre všetkých kresťanov nedeľa dňom sviatočného odpočinku. Ak to v piatok vyzeralo ako Ježišovo zlyhanie, a aj učeníkov ovládla pochybnosť, v nedeľu je to nová nádej a nové poslanstvo, že Ježiš je skutočný Boží Syn. Na Ježišovom vzkriesení je založená viera každého z nás. Odvtedy generácie kresťanov veria v telesné

vzkriesenie z mŕtvych. Na telách všetkých nás sa zopakuje to, čo sa stalo s Ježišom. Vstaneme, aby sme prijali od Boha večnosť! Skúsenosť nás učí, že hranicou všetkého je smrť, naopak viera hovorí, že je to práve smrť, ktorá má svoju hranicu. Za ňou je vzkriesenie a večný život.

Mgr. Marián Bochnička
predsedajúci zborový farár

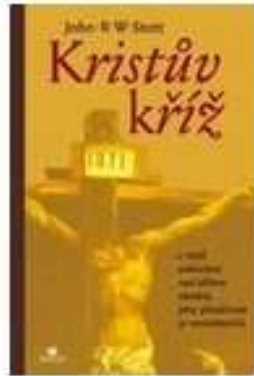
Kríž – Kristov kríž

Slovo kríž používame veľmi často. Hovoríme o ňom hlavne vtedy, ak nás niečo ťaží. Nikto si pod týmto slovom nepredstaví nič milé a pozitívne. Veď prečo by aj mal. Aj pritom je to také obyčajné slovo. Slovo, ktoré označuje dve brvná položené priečne v pravom uhle a pevne spojené.

V súčasnosti je veľa druhov krížov. No ak si uvedomíme, že sme kresťania a nachádzame sa vo veľkonočnom období, určite nám napadne len jeden kríž. Dve spojené drevené brvná, na ktorých umieral náš Spasiteľ Ježiš Kristus.

Už niekoľko týždňov čítam zaujímavú knihu od anglického evanjelistu, kazateľa a učiteľa Biblie J. R. W. Stotta. Kniha nesie názov KRISTOV KRÍŽ. Autor v nej odborne, biblicky, ale na mnohých miestach veľmi osobne pojednáva o tom, prečo je pre nás Kristov kríž taký významný.

„Od Ježišovej mladosti, či vlastne od jeho narodenia vrhal kríž svoj tieň pred Jeho oči. Jeho smrť bola stredom Jeho poslania.“ Ježiš minimálne trikrát jasne hovoril o svojej smrti. Niekedy hovoril len o smrti (Mk 8,31-32), ale tesne pred veľkonočnými sviatkami hovoril aj o spôsobe, akým bude zabitý (Mt 26,2). „Ježiš vedel, že ho čaká násilná, predčasná, no napriek tomu účelná smrť“. Bola však nevyhnutná. Autor uvádza tri vzájomne prepojené dôvody, prečo k tomu dôjde: *zomrie kvôli nepriateľstvu vodcov židovského národa; zomrie, pretože je o tom napísané v Písme; zomrie, pretože to bola Jeho vlastná premyslená voľba.*

„Kristov kríž je pre našu myseľ všetkým - najhlbšou realitou a najúžasnejším tajomstvom. Je ústredným bodom a jadrom novozákonného myslenia. Je výhradnou známkou kresťanskej viery, symbolom kresťanstva a stredom jeho záujmu.“

Autor v knihe nepoukazuje len na kríž ako taký. Pojednáva o odpustení, ktoré so sebou kríž prináša, o Božom zastúpení na kríži na miesto nás, o záchrane hriešnikov, o spoločenstve, o láske a víťazstve nad zlom.

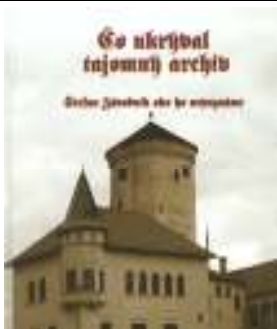
No v jednej kapitole sa konkrétne venuje tomu, prečo vlastne Ježiš Kristus zomrel. Kto bol na vine? Prechádza postupne jednotlivými postavami, ktoré mali s Ježišovou smrťou niečo spoločné. Na koho môžeme ukázať prstom, že to bol on? Pilát a jeho rímski vojaci? Alebo židovský národ a kňazi? A čo tak Judáš? Pri každom z nich uvádza pádny argument, prečo sú práve oni na vine.

V závere kapitoly však autor píše: **„Kto vydal Ježiša na smrť? Nie Judáš za peniaze, nie Pilát zo strachu, nie Židia zo závidosti - ale Otec z lásky!“** Nebol zabitý, ale zomrel. Dobrovoľne sa vydal, aby vykonal Otcovu vôľu.

„SLOVO O KRÍŽI JE TOTIŽ BLÁZNOVSTVOM TÝM, ČO HYNÚ, ALE NÁM, KTORÍ DOSAHUJEME SPASENIE, JE MOCOU BOŽOU.“

(1K 1, 18)

Anna Gumuláková

V budove farského úradu na Tranovského ulici si v týchto dňoch môžete zakúpiť aj knihu Albína Latka:

*Čo ukrýval tajomný archív.
Štefan Závodník ako ho nepoznáme*

Kniha pojednáva o historických súvislostiach z obdobia pôsobenia našich národných buditeľov Štúra, Hodžu a Hurbana.

Cena publikácie je 9,50 €.

ISLAM

Kto bol Mohamed?

Mohamed sa narodil v Mekke roku 570. Mal ťažké detstvo. Živil sa ako pastier tiav. Neskôršie ho prijala vdova Chadžiža. Bol šikovným obchodníkom. Hoci bola Chadžiža o 15 rokov staršia, oženil sa s ňou. Spolu mali jediná dcéru, Fatimu. V roku 610 mal Mohamed videnie. Archanjel Gabriel ho posielal hlásať v mene Pánovom. S videním sa zveruje Chadžiže, ktorá jeho zámery podporila. Onedlho Mohamed odišiel do Mekky, kde hľadal prívržencov pre nové náboženstvo. Počiatky islamu boli mierumilovné. Prvými vyznávačmi boli Zaid, Abú Berk, Alí a Omar. Neskôr však upadol Mohamed do nemilosti zo strany Židov, čo ho prinútilo odísť do Medíny. Na ceste ho sprevádzal iba Abú-Ben, ktorý sa po jeho smrti stal prvým chalífom. Útek Mohameda sa odohral v roku 622, kedy sa začína písať nový moslimský letopočet. V Medíne sa islam stáva politickou záležitosťou. Medzi Židmi sa Mohamed vyhlásil za Mesiáša. V snahe upútať pozornosť Židov prikázal, aby bol modlitebník pri modlitbe otočený smerom k Jeruzalemu. Ani s tým však neuspel. Po polročnom pobyte v Medíne začal Mohamed skrytý boj proti Mekke, ktorý je na začiatku nasmerovaný na prepady obchodných karaván. V roku 624 posielal Mekka trestnú výpravu, ale i napriek početnej prevahe je Mohamedom porazená. Vzniká pojem svätá vojna Džihád. Boj završuje diplomatický mier medzi Mohamedom a jeho úhlavným nepriateľom Abú Sutjánom. Po završení svojho triumfu Mohamed v roku 632 zomiera.

Mohameda možno charakterizovať ako človeka fanaticky presvedčeného o svojom poslaní. Necítil sa byť svätým a ani ním nechcel byť. V každom prípade bol prvým úspešným reformátorom vo svojej krajine.

Islamská viera

Základným prameňom islamu je Korán, ktorý obsahuje zjavenia zverené Mohamedovi od Allaha. Je rozdelený na 114 kapitol (súrami) v dvoch

časťach: smernice a etické rozdeľovanie. Korán má 6.236 veršov.

Islamská viera je monoteistická. So židovskou vierou má spoločné aj vnímanie archanjelských bytostí - cherubínov: Boží zvestovateľ Džibríl, Miká ako strážca sveta, Israfil, ktorý v posledný deň zatrúbi na trúbu a anjel smrti Asrail. Títo štyria môžu byť na rozdiel od iných anjelov v blízkosti Allaha. Moslimovia veria, že Allah stvoril i mnoho ďalších anjelov, a to nie z hmoty, ale zo svetla. Keď im Allah prezradil zámer stvoriť človeka, odhovrali ho. Za to ich ponížil a museli sa klaňať Adamovi. Takmer všetci Allaha poslúchli.

Výnimkou bol Iblís, ktorý sa tak stal nepriateľom Allaha i človeka. Iblís je vodcom džínov.

Vo viere moslimov majú miesto aj mnohé postavy biblickej histórie. Prvým prorokom islamu bol Adam, nad ktorým sa Allah zľutoval a dal mu zjavenie, ktoré sa tradovalo z proroka na proroka až po Mohameda. Ďalšími spoločnými postavami sú Noah, Abrahám, Mojžiš či Ježiš.

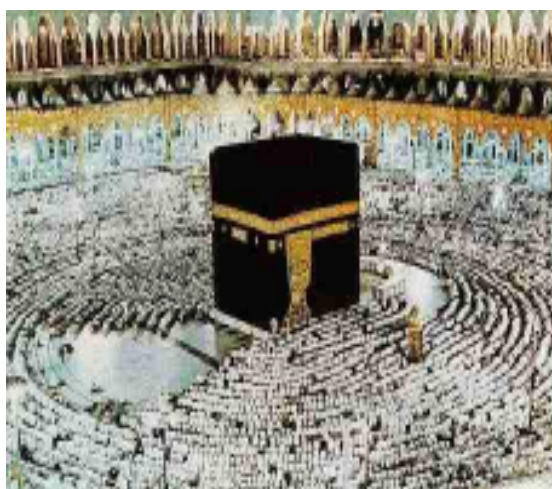
Mohamed prevzal myšlienku beduínov o posmrtnom živote. Po smrti prídu k hrobu anjeli a spýtajú sa: Kto je môj Pán? V prípade, že mŕtvy odpovedá vyznaním viery, anjeli otvoria hrob a on pozerá na svoje miesto v raji. V opačnom prípade mu otvoria dvere do pekla.

V islame popisovaný koniec sveta má mnoho spoločného s obrazmi v knihe Zjavenie Jána.

Piliere islamu

- ❖ vyznanie viery: „Lá iláha illá- Ilahu va Muhammadun rásulu- Iláh“ (Niet Boha okrem Allaha a Mohamed je Posol Allahov).
- ❖ modlitba: päťkrát denne s otočením k Mekke
- ❖ almužna
- ❖ pôst - ramadán (pôstny mesiac).
- ❖ svätá púť - každý dospelý moslim musí aspoň raz za život vykonať púť do Mekky.

Jakub Bochnička

**CIRKEVNÝ ZBOR ECAV NA SLOVENSKU LIPTOVSKÝ MIKULÁŠ
ORGANIZUJE DETSKÝ LETNÝ BIBLICKÝ TÁBOR**

*spolu s Nehemiášom budeme na úpäti a svahoch Javorníkov, v údolí Bielej vody a blízko hraníc
s ČR hľadat' vzácne kamene na obnovenie hradieb Jeruzalema*

Tábor je určený pre deti vo veku 6. - 12. rokov
s maximálnou kapacitou 57 prihlásených (vrátane vedúcich).

CENA ZA 1 OSOBU JE 60 €
(40 € zaplatí účastník tábora a 20 € zaplatí CZ)

- ❖ v cene je zahrnuté: ubytovanie (5 nocí); strava (5x denne - zabezpečená školskou jedálňou); cestovné (vlakom - tam a späť)
- ❖ k dispozícii máme: telocvičňu, multifunkčné ihrisko a stolný tenis v uzavretom areáli

Prihlásiť sa môžete na farskom úrade.
NAJNESKÔR DO 24. 06. 2011

Čo je potrebné vziať si so sebou?

- : oblečenie a obuv (v prípade zlého počasia teplé oblečenie; nezabudnúť rezervnú obuv) + pyžamo a papuče
- : pršiplášť
- : veci osobnej hygieny + uteráky
- : pet fl'ášu 0,5 litra
- : zápisník; pero; ceruzku; stolnotenisovú raketu /v prípade záujmu/
- : kópiu preukazu poistenca; lieky, ktoré dieťa užíva

KONTAKTY: farský úrad ☎ 044/552 22 146; 0917/321 133
Vladimír Ferenčík, zb. farár 0918/ 828 153
Anna Gumuláková 0904/415 941; 0903/209 840
Alica Vrbičanová 0908/085 188

✂

NÁVRATKA

Súhlasím, aby sa môj syn / moja dcéra

.....
zúčastnil /a detského letného biblického tábora,
ktorý sa bude konať 11. - 16. 07. 2011 v Lazoch pod Makytou.

.....
podpis rodiča

zdravotný stav dieťaťa:

lieky, ktoré dieťa pravidelne užíva (uviesť aj dávkovanie):

iné dôležité informácie, ktoré by podľa vášho názoru mali vedúci o dieťati vedieť:

Konfirmačná skúška sa v tomto roku uskutoční v sobotu 28. mája 2011 o 16.00 hod. v chráme na Tranovského ulici.

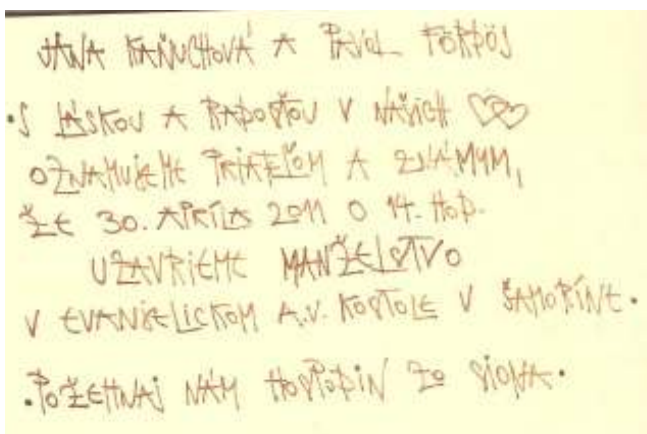
Služby Božie spojené so slávnosťou konfirmácie sú plánované na nedeľu 29. mája 2011 o 09.00 hod. opäť v chráme na Tranovského ulici.

Seniorátne stretnutie detí je naplánované na 21. mája 2011 o 10.00 hod v cirkevnom zbore vo Važci. Nenechajte si ujsť deň plný hier, zábavy s kamarátmi a nových zážitkov.

Mládežníci sa majú v rámci seniorátu možnosť stretnúť 7. mája 2011 v kultúrnom dome v Podturni.

Začiatkom júla sa v obci Záriečie pri Púchove uskutoční ďalší ročník mládežníckeho festivalu SEMFEST. Všetky potrebné informácie sa nachádzajú na www.semfest.sk

S radosťou vám oznamujeme, že naša bývalá zborová kaplánka, dnes zborová farárka v CZ Šamorín vstúpi dňa 30. apríla 2011 do stavu manželského.

Tešíme sa spolu s ňou.

Pre vnútornú potrebu Cirkevného zboru ECAV na Slovensku Liptovský Mikuláš.
Zodpovední: Ing. Milan Húdik, zborový dozorca, Ing. Lubomír Michalko, zborový kurátor a Matúš Stáňa, riaditeľ farského úradu
Na príprave spolupracovali: Anna Gumuláková a Alica Vrbičanová
Jazyková korektúra: Nadka Gilániová
Úprava a spracovanie: Matúš Stáňa – riaditeľ farského úradu.